

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

HÉTFŐ

Egyes szám
5 krajcar
(10 fillér)

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Megjelenik minden hétfőn délelőtt

A szerkesztésért GALLOVICH KÁROLY felelős * Laptulajdonos: MOHOS AGOSTON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-ház

III. évfolyam

ARAD, 1909. NOVEMBER 1.

49 49. szám

A fizetésrendezés kulisszái mögül.

Tehát elvégeztetett.

Aradváros törvényhatósági bizottsága az elmúlt héten tartott közgyűlésben foglalkozott a városi tisztviselők fizetésrendezésének tervezetével s a polgármester, illetőleg a főszámvevő készítette javaslatot *visszaadta* a szerzőknek, hogy korrigálják azt meg.

Soha helyesebben, méltányosabban és indokoltabban a törvényhatósági bizottság nem cselekedett. És soha igaztalanabb nem lett volna, mint ha a bemutatott tervezetet elfogadja.

Állításunk igazolására teljesen elegendő megemlítenünk, amit a közgyűlésen Somló Ármin dr., a törvényhatóságnak ez a munkás, lelkiismeretes tagja mondott, hogy tudniillik *a tervezet a főbb tisztviselők fizetését általában negyven-hatvan perccel emeli*, míg a kisemberekről egyáltalán nem gondoskodik méltányosan.

A kérdésnek tagadhatatlanul ez az achillesi sarka s ezért meggyőződést igyekeztünk szerezni arról, hogy Somló Ármin dr. állítása mennyiben felel meg a tervezetből kiolvasható adatoknak. Evégből statisztikát állítottunk össze, amely feltünteti a főbb tisztviselők eddigi fizetését, majd a második rubrikában azt, hogy mennyivel emelkednék az új tervezet szerint az illetők fizetése, végül százalékban állapítjuk meg az emelkedés nagyságát.

És ez a statisztika meggyőzött bennünket arról, hogy amiket Somló Ármin dr. állított, azokban semmi túlzás nincs.

Íme a kimutatás:

	Eddigi összletm.	Emel- kedés	Százalé- kokban
Varjassy Lajos	7940	1660	21
Kádas Kálmán	5040	2240	45
Lőcs Rezső	4680	2000	40
Vannay Gyula	4560	2120	45

Kovács Vince	5520	1760	32
Reicher Károly	6520	1160	20
Angel István dr.	3120	1920	60
Zubor Andor	2880	1760	60
Kilényi János	4560	2720	60
Wieser Aladár	2880	1820	33
Visy Ferenc	4540	2140	46
Csiky Károly	4760	2520	55
Murády Álmos	2880	1220	45
Virágh Lajos	5440	1840	32
Zikó János	3500	2040	60

Ez a kimutatás első tekintetre korántsem olyan beszédes, mint amilyen valóban, ha kissé a számok mélyére tekintünk. Főszínesen ítélkezvén, annyit állapíthatunk meg, hogy Varjassy Lajos, Reicher Károly, Kovács Vince, Wieser Aladár és Virágh Lajos fizetése 20—33 százalékkal emelkedik, míg ezzel szemben, másoké 50—60 perccel. Ez a tekintélyes különbség mindenképpen feltűnő, de különösen azzá lesz, ha figyelembe vesszük, hogy olyik tisztviselő fizetése miatt emelkedik oly horribilis összeggel.

Kezdjük az aljegyzőkön. Angel István dr. és Zubor Andor aljegyzők fizetése kerek *hatvan perccel* emelkedik az új tervezet szerint, amit azzal indokolnak, hogy ezentul a passzuskiállítások díja, amely eddig az aljegyzőket illette, a város pénztárába folyik.

Hát ez az indoklás ugy hamarjában szinte minősíthetetlen. Mert azok, akik kitalálták vagy kieszelték, tudván tudták, hogy a passzusok kiállításáért törvény szerint nem jár, csupán a bélyeg díja, semmi egyéb. Igaz, hogy mellékkeresethez jutottak az aljegyzők, mert borsóvalót bárki adhatott, és adott is, ennek nagysága azonban mindenkinek a tetszésétől függött, s így már

csak ezért sem képezheti reális beállítás alapját. Arról meg már beszélünk is főleg, hogy a szolgálatot teljesítő tisztviselőt hogyan ellenőriznék, hogy ebből a teljesen bizonytalan összegből mennyit szállít be a város pénztárába. Ez természetesen senkinek a meggyanúsítása, mivel arra éppen a jelenlegi aljegyzőkkel szemben ugyancsak nem forog fenn semmiféle ok, de egy város háztartásában tudvalévőleg semmit sem szabad és nem lehet a bizalomra építeni. Ezt a luxust csak az olyan vendéglő engedheti meg magának, ahol az evőeszközöket az asztalhoz láncolják.

De van ennek a kérdésnek egy másik oldala is. Az aljegyzők eddigi fizetése ugyanis teljesen megfelel egy albiró fizetésének, s így már ez a körülmény is indokolatlanná teszi a hatvan százalékos emelést. Vagy ki merné azt állítani, hogy egy város aljegyzője különb dotációt igényelhet, mint egy albiró.

De mindez semmi a tenger sima tüköréhez, vagyis ahhoz a mérhetetlen igazságtalansághoz, ami Zikó János ur körül történt volna, hogyha a tervezet valóssággá válik.

Zikó János tudvalévőleg a fogyasztási adókezelőség feje, ami jó magyar nyelven azt jelenti: évszámra lopja a napot. Nem vádoljuk őt ezzel, mert a helyében így cselekednék mindenki, csak mint tényt konstatáljuk ezt. És mégis: Zikó bátyánk fizetését szerény *hatvan százalékkal* emelné az új tervezet, az Isten s a nagyobb hatalmak tudnák megmondani: miért. Ez a körülmény annál feltűnőbb, mert a fogyasztási adókezelőségnél Aradon nem kevesebb, mint *huszonegy ember dolgozik* s a budget csaknem *ötvenezer korona*.

WEINBERGER FERENCZ

elsőrendű ék-
szerész, nagy
óra-raktára

ARAD

Andrássy-tér,
Központi-szálló
mellett.

Magánkezelésben négy-öt ember játszva végezne azzal a munkával, amit nálunk huszonegyen cselekszenek meg.

Es mégis: Zikó János fizetését hatvan perccel akarják emelni.

De miért, miért? . . .

A főkapitány fizetése mindössze négyszáz koronával emelkedik, mert ő néhány év előtt 1200 korona személyes pótlékot kapott. Ez a pótlék a tervezet szerint törzfizetést képezne a négyszáz korona többlettel együtt, ami azt jelenti, hogy aki *Sarlot* után jön, azonnal olyan fizetést élvez, mint az, aki három évtizedes munkával szolgálta azt meg.

Hát itt hol a józan ész?

Nagy általánosságban még annyit jegyezhetünk meg, hogy az egyes főtisztviselők fizetése különösen akkor tűnik föl horribilisnek, hogyha azok kvalifikációját vesszük alapul. Bizony mondjuk, hogy nem egy tisztviselőnek van 4-5000 korona fizetése és — négy középiskolája.

A tervezet korrigálásánál igen méltányos dolog volna ezt is tekintetbe venni. Hiszen a fizetések megállapítása csak akkor lehet megközelítőleg is reális, ha bázisul fent a kvalifikációt és lent a szolgáltatott munkamennyiséget fogadjuk el.

AMIRŐL CSAK SUTTOGNAK. ■ ■ ■ ■

Fatelep mint randevuhely.

A szerelmesek találékonyasága szinte kiszámíthatatlan. Minden eszközt megragadnak arra, hogy az avatatlan szemek elől elrejtőzve zavartalanul ringathassák magukat a boldogság tengerében. Kikeresik a leghetetlenebb helyeket, ahol azt remélik, hogy észrevétlen maradhatnak és találkozhatnak.

A közelmúlt időben amidőn már az est homálya borult a városra, a Maros parton sétálók érdekes és különös látványban gyönyörködhetek. Az egyik fatelep kis házikójába egyenként illetve párosan szállingóztak be egymáshoz simuló párocskák. A sétálók sejtelmes mosollyal nézték a félénk párocskákat, de nagy ügyet nem vetettek rá. Egy a sétálók közül elmesélte ezt az esetet egy nagyobb férfi társaságban, s ott az egyik jelenlevőnek, aki a város társadalmában előkelő pozíciót foglal el, szeget ütött a fejébe a dolog.

A feleségére már régóta gyanakodott, hogy a tilosba jár, de eddig pozitív adat nem áll rendelkezésére. Feltette magában, hogy nagyobb figyelmet fordít a fatelepi kis-házra, hátha . . .

A sejtelmé valóra vált. Egy este, amikor ott ólálkodott a ház körül, megpillantotta feleségét, aki nagy vigyázva surrant be a házikóba.

Mint jóízű ember nem csuált patáliát, hanem az asszonyra csak otthon vártak nagy jelenetek. Az asszony hiába tagadott, esküdözött a férjet nem lehetett elámitani.

Lehet, sőt nagyon valószínű is, hogy a kis esetnek szomorú következményei lesznek, a férj tán elválk hűtlen asszonyától. Vagy ki tudja? A mai modern világban semmit sem lehet előre tudni.

ADY ENDRE.

*

Az a név, melyet e sorok fölé irtunk, ma már jóval többet jelent Magyarországon, mint egy többekévébbé ismert költőt. *Ady* Endre írásai iskolát, irányt teremtettek s ami az ő versei nyomában keletkezett, az méltán nevezhető forradalomnak.

A haladást, akár a gazdasági, akár szellemi téren, mindenkor forradalmak segítették elő, s az emberiségnek azok az igazi jóltevői, akik ezeket a forradalmakat megindították.

Ady Endre ezek közül való.

Tudván tudjuk, hogy széles Magyarországon *Ady* legalább is annyi ellensége van, mint barátja, de ez is az ő rendkívüli egyénisége mellett bizonyít. Mert évtizedek óta fel- és eltűnnek a kisebb-nagyobb költői tehetségek és egyiknek a nyomán sem keletkezett akkora zivatar, sőt egyáltalán nem vertek nagy port föl. *Ady* csak meg kellett jelennie s irodalmi életünk ugynevezett legjelesebbjei azonnal csatasorba állottak s felvonultak az új jövevény ellen írással, szóval s amilyen eszköz a rendelkezésükre állt, avval harcolván ellene.

Állta a harcot. És ma már elmondhatjuk, hogy győzedelmesen került ki abból.

Igazolja ezt maga az az egyetlen körülmény, hogy valahol az országban *Ady* Endre megfordul, ott az irodalomnak vörös betűs napja van. Lelkesedéssel, kíváncsian, érdeklődéssel várják mindenütt és szeretettel hallgatják.

Vasárnap, e hó 7-én *Ady* Endre *Aradon* lesz. Bizonyosak vagyunk benne, hogy itt is, valamint mindenütt, ahol eddig felolvasott, ünnepelni fogja őt az a közönség, amely már nem egyszer megmutatta, hogy van érzéke az irodalmi események iránt.

*Ady*val eljő a nagyváradi *A Holnap* társaság színe-java. Itt lesznek és a *Fehér Kereszt* dísztermében tartandó estélyen szerepelnek *Babits* Mihály, *Dutka* Ákos, *Emőd* Tamás,

Franyó Zoltán, *Juhász* Gyula mind-megannyi ismert nevek s eljő a fővárosból *Reinitz* Béla, az ő gyönyörű saját szerzeményű *Ady*-dalaival. Különb programot igazán bajos volna összeállítani.

Jegyek előre válthatók az *Ingusz* I. és *Fia* cég *Andrássy-téri* üzletében.

Weisz Leó a legmodernebb dusan felszerelt könyv-kereskedés

A R A D, Minorita-palota.

A megszünt autobusz-bérlet.

Egy furcsa intézkedés.

A Hétfő riportja.

Bizvást elmondhatjuk, hogy nincsen annyi tenger csillag az égen ahányszor szó esett az autobuszokról, mióta közúti forgalomnak tekintélyes részét azok bonyolítják le és közben vígan emésztek föl a polgárság adófilléreit, sőt koronáit, lévén a városnak ez a vállalkozása abban a kellemesnek éppen nem mondható helyzetben, hogy deficitel dolgozik.

Legutóbb a *Virág* Lajos által életbe léptetett ugynevezett *körforgalom* adott okot az autobuszok körül való csevegésre, s úgy a lapok, mint a nagyközönség ki is aknázták ezt a tényt, esvén pro és kontra a *körforgalomról* igen sok szó.

A mi álláspontunk, úgy itéljük, akkor is igen természetes, érthető volt. Egyszerűen fenntartás nélkül helyeseltük a *körforgalom* megnyitását, még pedig abból az egyszerű indokból, hogy az autobuszokat a polgárság pénzéből szerezte be a város, mi sem természetesebb tehát, mint hogy annak a kényelmére járatják azokat, még akkor is, hogyha az anyagi áldozatot követelne, ami ezuttal nem állott fenn.

Mégis úgy esett, hogy a *körforgalmat*, *Szathmáry* üzem igazgató jóvoltából *beszüntette* a város, amely körülményből ismételtlen beigazolódott, hogy a torony alatt nem mindig a nagyközönség érdeke a legjelentősebb szempont. Mivel pedig mi ezt már régen megállapítottuk, csöppet sem csodálkozunk azon, sőt igen természetesnek találjuk, hogy minden úgy történt, amint történt.

Am nem csupán a *körforgalmat* szüntették meg, de a *bérletrendszer* is. Ez bizonyára még amannál is súlyosabb eset s bármennyire kutatjuk is ennek a komoly, elfogadható okát, nem sikerül azt fölfedeznünk. A menetdíjnak tizenhat fillérről tizenkettőre való leszálítása ezt egyáltalán nem indokolja, ellenben a polgárságra valósággal sérelmessé teszi ezt az intézkedést az a körülmény, hogy a bérletjegyrendszer mindenütt és minden közúti forgalmat lebonyolító vállalatnál fennáll s ahol megszüntették, ott az aradihoz egyáltalán nem hason-

Engelhard-féle és valódi amerikai cipők
egyedüli elárusító helye
Weinberger János kizárólagos cipőraktárában.

latos helyzet, elsősorban az óriási forgalom tették azt indokolttá. Nekünk, sajnos, nincs okunk rendkívüli forgalomról panaszkodni, ellenben igenis nagy, fontos okaink volnának arra, hogy az autóbust népszerűvé, közkedvelté tegyék. A bérlet-rendszer megszüntetése pedig mindenre alkalmas, csak éppen arra nem.

A törvényhatósági bizottságnak módot kell arra találnia, hogy korigálja ezt a sérelmes lehetetlen határozatot, amelynek elképzelhető, reális eredménye csupán egy lehet: az autóbust-forgalom megbénítása, lejárata.

Ez pedig igazán nem lehet annak a törvényhatóságnak a célja, amely maga is érzi az autóbust-terhek nyomását.

Aranypénz — nikkelből.

Érdekes pénzhamisítás.

— A Hétfő riportja. —

Különös pénzhamisítási eset került az aradi rendőrség elé. Az ügynek az kölcsönöz érdekességét, hogy mindaddig nem lehetett megállapítani, vajjon az állítólagos tettes a bűnös, vagy az is csak áldozata egy agyafurt pénzhamisító bandának.

Most a vásár alkalmából egy odvosi oláh parasztember végigjárta az összes ékszerészeteket s mindenütt nikkel-pénzdarabokat vett elő, s azokat bearanyoztatni akarta. Aikor meg kérdezték tőle, hogy minek kellene ezek, nyugodtan ezt felelte, hogy pénznek fogja használni. A rendőrség tudomására jutván a gyanús dolgnak, előállította az embert.

Kihallgatása alkalmával érdekes históriát mesélt el az atyafi. Előadta, hogy nemrégiben egy cigányasszony állított be hozzá és nikkel-pénzdarabokat kínált megvételre, amelyek nagyon hasonlítottak a tizkoronás aranyhoz. Az atyafi meg is kötötte az üzletet, negyven koronát adott körülbelül kilencven darab pénzdarabért. S most bejött Aradra, hogy itt bearanyoztassa. Ebben azonban megakadályozta az aradi rendőrség, amely megindította a nyomozást annak kiderítésére, vajjon igaz-e a kalandos mese. amit az oláh atyafi a rendőrségnek beadott.

Gyermek kocsik
Fischer nagy áruházában
(Szabadság-tér 12. sz.)
óriási választékban
kaphatók.
Az árak rendkívül olcsók.
5 forinttól 50 forintig.

Maison Kovács.

Egy kéjtanya titkaiból.

— A Hétfő riportja. —

A Három veréb-utca sarkán büszkén emelkedik egy hatalmas épület. Szép, csinos kívülről, szebb, pompás, káprázatos belülről. Tágas nagy termek velencei tükörfalakkal díszítve, amelyek ezerszeresen verik vissza a csillogó villamlámpák vakító fényét és apró diszkrét kis szobácskák, amelyekben színe félve pislog az erőtlen hatos villámkörte. Minden szobában, minden szegletben buja kényelem és mindenütt csillogós pompa és káprázat.

Ez a külső dísz, amely első pillanatra megkap mindenkit, éles ellentétben áll azzal a förtelmes, kártékony tisztatlansággal, amely ott uralkodik, ahová nem hatol el a Wolfram-égő fénye. Nem akartunk ezzel a dologgal foglalkozni és sokáig gondolkodtunk, vajjon szavát tegyük-e az alább elmondandókat, de hosszas töprengés után rájöttünk arra, hogy úgyformán kötelességünk a rendőrség figyelmét felhívni azokra a botrányos és tarthatatlan állapotokra, amelyek ebben a kéjpalotában uralkodnak. A közérdek vezet bennünket, hogy megemlékezzünk erről a „műintézetéről“, mert ezer meg ezer fiatal-ember ügye közügy még akkor is, ha nem a nagy nyilvánosság számára való dolgokkal vagyunk kénytelenek előhozakodni.

Szó nélkül tovább nem tűrhető, hogy egy hatóságilag engedélyezett kéjtanya, csaknem hatósági asszisztenciával terjesztője és ragályfészke legyen a legkülönbözőbb és legveszedelmesebb betegségeknek, amelyek egész generációkat tehetnek tönkre. A rendőrségnek a legerélyesebben közbe kell lépnie, hogy ezek a botrányos anomáliák megszűnjenek. Távol áll tőlünk, hogy a hatósági orvosokat, akik a köteles felülvizsgálatot végzik, még a gyanu árnyékával is illessük, mert meg vagyunk róla győződve, hogy a legnagyobb lelkiismeretességgel végzik kötelességüket, mégis konstatálnunk kell, hogy nem felelnek meg tökéletesen hivatásuknak. Ennek oka pedig a rendszerben rejlik, amelyet a hatósági orvosok honosítottak meg azáltal, hogy előre megmondott napon, szinte percre kiszámított időben jelennek meg a kéjtanyán, hogy az orvosi vizsgálatot megejtsék. A „vizitre“ a hölgyek természetesen nagyban készülnek s az orvos megérkezése előtt kezdetét veszik a különböző machinációk, működnek a desinficiáló szerek, amelyek éppen elegendők arra, hogy ideig-óráig eltüntessék a betegséget, amely száz meg száz embert fertőz meg

a legundorítóbb kórral Természetesen az orvos ilyenkor — különösen, ha nem vizsgálja meg hosszasan a perditát — nem talál semmiféle betegséget egészségesnek nyilvánítja a hölgyet, aki azután vígan terjeszti a — civilizációt. És mire elkövetkezik a legközelebbi orvosi vizit, a kéjhölgy nagy apparátussal, félve, remegve készül a vizgára és nem csoda, hogy a nagy rettegéstől valamennyi szivbajt kap.

Egészen más volna a helyzet és másképpen alakulnának a viszonyok, ha az orvos nem előre meghatározott időben, hanem váratlanul toppanna be a Kovács Arthurné-féle „műintézetbe“ és előzetes bejelentés nélkül tartaná meg a vizitációt. Akkor bizonyára kevesebb volna a beteg nő és kevesebb a megbetegedés a férfiak között.

Egyelőre elég ennyi. Legközelebb vizitátérünk még erre és folytatni fogjuk mondanivalónkat, mert még nagyon sok dologról kell lerántani a leplet, amelyekről a hatóságok tudomással nem bírnak.

Mi lesz az árvaházzal?

Becsapják a bizottságot.

Nem szabad feloszlatni.

— A Hétfő riportja. —

Valljuk meg őszintén: Aradon semmi sem történik egyenes uton. És semmi sem történik tényleg azért, amiért a látszat után azt hinnék. Mert mi vagyunk a tükös rugók városa. Itt minden érdek, gyakran csak igen alacsonyrendű személyes érdek s még csak a többé-kevésbé érthető rugó: az anyagi kérdés sem mindig szerepel, hanem ennél is alsóbbrendű indító okok.

Valami ilyesféléket kell a háttérben sejtenuünk akkor is, hogyha figyelemmel kísérjük: hogyaa kezelik Aradon a városi árvaházat, ezt a szép, nemes intézményt, amelyről igazán elmondhatjuk, hogyha még meg nem volna, első kötelességünk lenne azt megcsinálni.

De hát már megvan s így mi sem természetesebb, minthogy akadtak emberek, akik mindenáron meg akarják azt szüntetni. És tetszik tudni, az aradi közélet lélektanából logikailag következik, mert hogy nálunk a fejlődés mindig regresszív.

Jellemzők és figyelemreméltóak azok az okok, amelyekre támaszkodva, az árvaház megszüntetését célzó akció folyik. Azt mondják: az árvák gondozása ilyen módon hallatlanul nagy összeget emészt föl a város pénzéből, holott ha családok kezelésére bíznák azokat, egészen olcsón uszná meg a város ezt a kötelezettségét.

Mindenekelőtt beszéljünk hát az anyagiakról. Igenis elősmerjük, hogy az árvaház fön-

— Ha szeplős, májfoltos vagy pattanásos az arca —

használjon KÁRPÁTI-féle

Benzoetej-crémet és Benzoetej-szappant

ára 1 korona.

Kapható a készítőnél:

ára 70 fillér.

Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér 15.

Vesszők
 vagy más tárgyakra ácsorolék
zálogszedulákat,
 tört aranyat, ezüstöt gyémántot és
 brilliánt tárgyakat

Deutsch Izidor
 óra és ékszerész 2157
 Weitzer János-utca, Minorita-palota
**Arad legnagyobb óra és
 ékszer raktára. Legelőszobb
 bevásárlási forrás.**

TELEFON 438. TELEFON 438.

Feledékeny a polgármester.

E maradt választás.

Mi lesz Balcsóval?

A Hétfő riportja

Történnék a torony alatt dolgok, melyek az első pillanatban csekélységeknek látszanak és még azoknak a figyelmét is elkerülik, akik egyébként élénk figyelemmel kísérik a város közügyeit. Sok ilyen esetet hozott már napvilágra a Hétfő, most is rámutatunk egyre.

Apró semmiségnek látszik az egész. Csak egy tisztviselő állásáról van szó és talán az az oka annak, hogy róla eddig kritika nem hangzott. Pedig ha egyébként nem, jellemző voltánál fogva is megérdemli, hogy felemlítsük.

A közgyűlésnek a megüresedett rendőrfogalmazói állást is be kellett volna tölteni, de ezt a pontot levették a tárgysorozatról, mert választani csak a főispán elnöklété mellett szabad. Azaz elnökölhet a polgármester is, de erre felhatalmazást kell kérnie a minisztertől. Ezt a felhatalmazást nem kérte *Varjassy* Lajos polgármester, jóllehet előre tudta, hogy a főispán nem fog a közgyűlésen elnökölni. Ez semmi egyéb, mint feledékenység, aminek még akkor sem szabad előfordulni, ha csak egy tisztviselő előmeneteléről van szó.

Igaz, hogy mindössze egy hónapi halasztásról van szó, ámde egy hónap egy tisztviselőnél fizetés, nyugdíj és szolgálati idő tekintetében számításba jön.

Ez magában véve elegendő érv arra, hogy ilyen feledékenység többé elő ne forduljon.

*

Van még egy dolog, amit szóvá kell tennünk. A híres-nevezetes Balcsó ügyet. Az előzmények ismeretesek. Balcsó urat feltűgessztették, mert areul ütött egy városi képviselőt, aki elég vakmerő volt őt kritizálni. Az inzultált városatya véletlenül — zsidó. És ez éppen elég ok arra, hogy az ügyet egyesek ne az objektivitás szemüvegén át nézzék. Halljuk, hogy különféle befolyások akarnak érvényesülni Balcsó megmentésére. Vannak, akik tudni vélik, hogy Balcsónak a hajaszála sem fog meggörbülni, sőt csakugy visszahelyezik állásába, mintha semmi sem történt volna.

Nem hiszünk a híresztelésben, csak mint érdekes jelenséget említjük fel, hogy ilyesmi

is közszájon foroghat. Nyilvánvaló, hogy e pletykát a feketék, a reakciók, az antiszemita terjesztik, akiknek lelkiismerete elég tág, hogy mindent befogadjon.

Ismételjük, nem hiszünk a híresztelésben, mert meggyőződésünk, hogy az igazság győzni fog. Példát kell statuálni, mert különben egyik botrány a másikat fogja érni.

ARADI HANGOK.

Dal a szendvicsekről
 és egyéb zsúrszerű merényletekről.

*

Minden páros csütörtökön

A tollam vígan ellököm,

S szmokingom termetemre húzva

Büszkén megyek egy úri zsúrra.

Egy ily zsúr engem sohse lep meg:

Már szombaton tréningbe kezdek,

S míg jó csütörtök délután,

Én folyton készülök csupán.

A gyomromat már preparálom:

Szép egy ilyen zsúr, mint az álom!

Szép a *five of cloock* the ivás:

Álomvilág ez, semmi más!

Míg lányok fecsegése hallszik,

Az ember egyszerűen elalszik,

S ha felriasztja tán a láрма:

Egy szendvicset bocsájt magába,

S aztán egy-két bókot leejtve,

Alhat tovább, mindent felejtvé.

A szendvics minden zsúrnak éke,

Szeretjük én, ön és vidéke,

És amikor az óra hat,

Esszük a szardellás vajat.

Mint összeforr a hús s a csont,

E nélkül nincs zsúr és viszont.

A szendvics minden gyomrok vágya,

Kívénült bókok melegágya,

Idült viceknek ő ad tápot,

S ha izlik, vagy ha nem: bevágod.

És míg lenyelsz ötöt-hatot,

Szomszédnőd hangját hallgatod,

Midőn így szól a szende lány:

Hogy Svarcának nincs nagy kalapja, az

[kedves hölgyeim talány.

És megindul a szavak árja:

Hogy X-et randevún ki várja,

Hogy Ipszilonné haja festett,

S az újpesti bankrablás *fess* tett,

Hogy Zé-nének izlése gyöngé,

S hogy ki mostan a korzó gyöngye,

S hogy szól a friss pikáns eset,

Amelynek súlyos vége lett,

Hogy mely házaspár készül válni,

És a színházban melyik karhölgy nem

[akar a kötélnek állni,

Minderről büzgön szól a dal,

Mely teaszürsölésbe hal.

Langyos teát bátran lehajt,

Ki fumigál sok szervi bajt,

S míg egy-két percre csend honol,

Lábvízet vesz a sok gyomor.

A szendvics? Óh, az szinte fogy,

Csak a beszéd nem megy sehogy.

Ha komolyan szólsz egyszer, kétszer,

Lenéznek, mivel be van hozva a szelle-

[meskedési kényszer.

A háznak népe s főleg szépe,

Viccet vár szendvicserért cserébe,

S megkínóznán a zongorát,

Egy gixerben dús Chopin-valcer nyitja
 [meg a vicek sorát.

A köznép nagy mértékben élvez,

És így kiált fel: Óh, mi szép ez!

Minő csudás a technikája,

Sauer irigy lehetne rája!

Egy másik hölgy irigyli ezt,

És cérna hangon dalba kezd.

A nép a kéjben majd felolvad:

No, így csak a Tréville dalolhat!

Óh, énekeljen újra egyet,

Hisz ön valóságos dalegylet!

Egy szendvics-tündér így szaval:

Nincsen mesésebb, mint a dall!

A fülharmónikus zenére,

Fölpezdül szívem lomha vére,

És többet ér, mint minden téa,

Az agg, Velasquez andautéja,

Mert egy Velasquez-operett,

Az tetszik nekem módfelett!

Most végre rendbe jött a széna,

És jön az irodalmi téma,

Alkotnak irodalmi kört,

És közben megindul a flört.

És tizenegyig, sőt éjjelig

A szendvicseket és a többi négyszer vagy

[ötször megismétlik.

Minden páros csütörtökön

A tollat büszkén ellököm,

És termetem szmokingba húzva

Elindulok egy úri zsúrra.

És minden péntek reggelén

Igy szólok búsan: Jaj nekem!

A gyomrom fáj, fejem sajog,

És teljesen készen vagyok,

S egy hétig minden éjszaka

Kínóz a zsúrtündér dala.

És két hét múlva (mit tegyek),

A páros csütörtöknek jöttén a zsúrra ismét

[elmegyek.

Kossak József

cs. és kir. udv. és kamara fényképész
 Weitzer J.-u. 3. Telefon 657

A hölgyközönség figyelmébe!!

A n. é. közönség szíves figyelmébe
 ajánlom kiváló cégektől most érkezett
 legújabb divatu

Őszi kalapokkal

dusan felszerelt üzletemet.

Nagy választék gyász-kalapokban.

Ugy helyi, mint vidéki megrende-
 léseket pontosan, gyorsan és legju-
 tányosabban eszközölök. Tisztelettel

AMTMANN ANNA

Deák Ferenc-utca 39. sz.

Üzlet áthelyezés miatt leszálított árak

2060

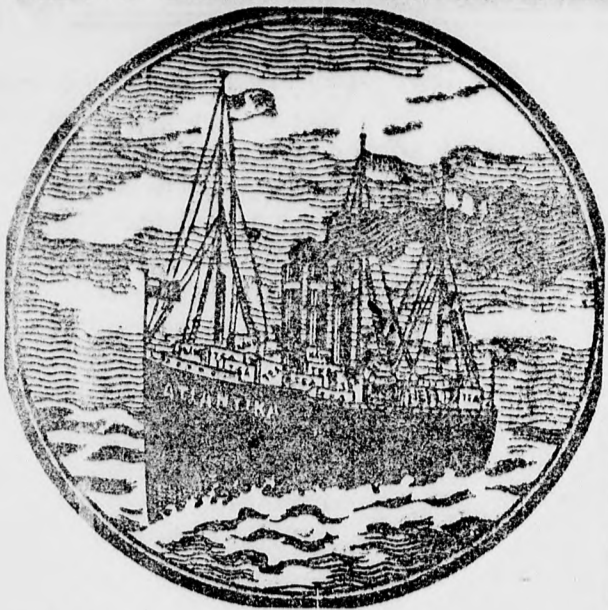
Házhoz szállítok: Porosz és magyar
 bükk-faszén és apított tűzfát.

Koksot (pírszén.)

A l t m a n n E d e

Wesselényi- és Kiss Ernő utcák sarkán.

Telefon 46. sz.

Naponta többször
frissen pörkölt kávé
fűszer- és illatszer KÁROS
SZAGATOL mentesen

Csakis az
Atlantika

kávé- és tea behozatalnál
kapható.
Arad, Andrásy-tér 20. Fischer Elz- palota
Városi és megyei tele 19.
Villanyüzemü kávépörkölőnk működésben
látható a kirakatban.

Telefon 162. Telefon 162.

A fűtési idény beálltával
ajánlunk legjobb minőségű

**porosz szalon
kőszénét
porosz légszesz
pirszénét**

Ostravai két-
szer mosott **kovácsszénét**

Vasaláshoz rostált darabos

bükfaszénét

Jutányos árban házhoz szállítva.

Waggonszámra évi kötésre külön ked-
vezményes árak. Szavatolunk, hogy a
szén első minőségű és más olcsóbb fajta
szénnel keverve nincs.

Reusz Mór és Fia

Boros Béni-tér 12.

NETF

1909 XI/1

M. kir. szabadalmazott

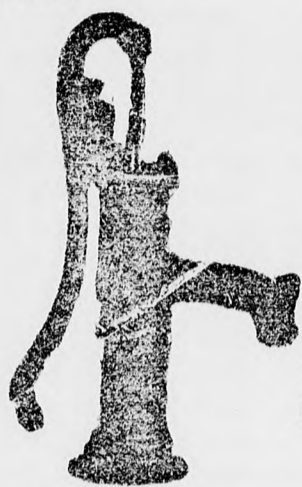
borszivattyúk

és hozzávaló legjobb minőségű gummifü-
vek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyú-hengerből a bor utolsó cseppig ki-
folyik, a szőlőmagvak, hések és egyéb tisztát-
lanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szí-
vattyú sem romlik és a bort nem romlíttja. A
gépezet jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen
javítás.)

Tűzi fecskendők

golyó szelepekkel. Kőszénnek legalkalmasabb
mert homokos és sáros víz használatánál sem
tagadja meg a szolgálatot. A gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás.) Hozzávaló
országos egységes csavarok és a legjobb minőségű
belső gummirozott kendercsövek a legolcsóbb
árakon.

Kutak

hozzávaló

csövekkel,

olcsóbbak és job-
bak mint bármely
bel- vagy külső
gyárban.

Hőnig Ottó

M. kir. szab. tűzi fecskendő és szivattyú-készíté-
s Arad, Rákóczy-utca 27. szám.
Permetező javítások előszedtetnek.

Angol, francia, német
nyelv,

ének és zongorából

a'apos oktatás kezdők és hala-
dóknak házbán és házon kívül

Szabadság-tér 13. sz. I. em. ajtó 14.

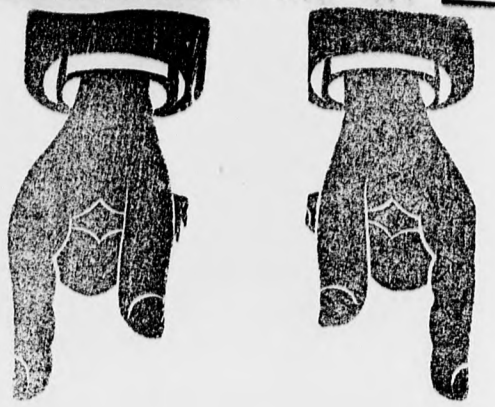
Tégla

Telefon szám 234.

legjobb minőségű első és
másod osztályu kapható
azonnali szállításra bár-
mely mennyiségben új vá-
góhid mögötti téglatelepemen

Nacht Viktor

fakereskedő és téglagyáros.

Olcsóbb

lett a

2264

SZÉN.

Aki téli szén és kokszt szükség-
letét már most szerzi be, vagy
jegyzetelt elő, 25%-ot megtakarít.

Légszeszgyári kokszt 4.60 K. 100 kg.-ként

Porosz salon kőszén 4.60 K. 100 kg.-ként

Zsilvölgyi salon kőszén 4.— K. 100 kg.-ként

Rostált porm. faszén 6.— K. 100 kg.-ként

Kovács szén . . . 4.60 K. 100 kg.-ként

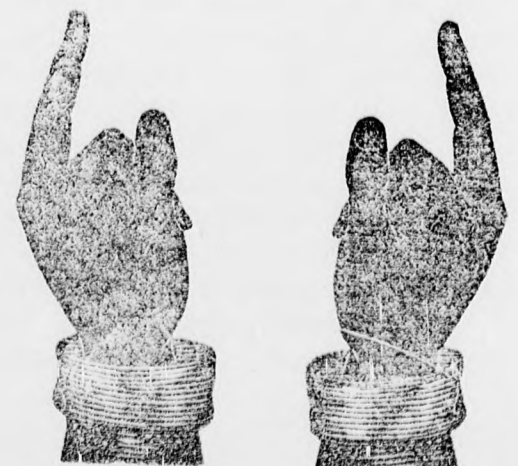
Róth József

szén-nagykereskedőnél

ARAD, Eötvös utca 3. szám.

Telefon 63. sz.

Telefon 63. sz.

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

Boros Bóni-tér, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett.

Ajánlja nagy raktárát mindenféle fűtőkészletekben, bel- és külföldi fűtőkészletekben, csatlakozásokban stb. stb.

MOBLES & HOARE angol hintófűtőkészletek főraktára.

Saját gyártmány: „Napfény“ ezüstszínű kályhatisztítószert, „Rózsa“ cipőcseréje, „Rózsa“ fűtőtisztítópaszta, „Rózsa“ kályhatisztító, mindenféle bőrfényesítő mázak és conserválószeresek u. m. vaselin, bőrsír, nyeregszappan pataszír stb.

Olesó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.Porosz
és
Magyar**KÖSZÉN**

KOKSZ (PIRSZÉN)

blombázott zsákokban,

ROSZÁLT BÜKK-FASZÉN, ARITOTT ZŰZIFA

házhöz szállítva legelőször kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi és Kiss Ernő-utca sarkán.

TELEFON 46.

670

TELEFON 46.

Megjelent. Megjelent.**Fráter Loránd****Új daloskönyve**

a közkedvelt

**Tele van a város
akácfa virággal...**

kzdetű dallal.

Ára 2 korona.

Ára 2 korona

Kapható:

≡ Ingusz I. és fia ≡

könyvkereskedésében Arad, Andrassy-té.

A vidéki és helybeli közönség figyelmébe.

Nagy alkalmi vétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy sikerült egy nagyobb mennyiségű, legjobb minőségű

vásznat és canavászt

beszerezni, mely által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára ezen áruk tetemes emelkedett voltának az eredeti gyári áron becsajtom a n. é. közönség rendelkezésére, u. m.:

I vég 23 mtr. Rumburgi I.	4 60-tól.	I vég 38 mtr. vászon	3.20-tól.
I " 23 " Creasz	5.50 "	Madapolam mtr.	— .27 "
I " 23 " Nonplusultra	6.20 "	Chiffon I. mtr.	— .19 "
I " 23 " Liliom I.	6.70 "	I vég 23 mtr. Damaszt	6.20 "
I " 23 " Edelweisz	5.95 "	I " 23 " Gradi	6.45 "
I " 23 " Hollandi	5.75 "	I " 23 " Canavász	3.95 "
I " 23 " Rózsahegy	5.45 "	6 személyes kávé készlet	1.95 "
I " 23 " Margit	6.65 "	6 " étkező "	2.35 "
I " 23 " Szepességi	6.10 "	I drb. rouge paplan	2.35 "
I " 23 " Hazi fonál	6.20 "	I " Clott	3.57 "
I " Magyar király	5.76 "	I ág garnitúra	3.25 "
I " Kurucz	6.50 "	I pár függöny	1.25 "
I " 14 m. 8/4 lepedő vászon	5.90-tól.		

Továbbá mosó delain 35 kr. helyett 25 kr. Nagy választékban női és férfi szövetek, valamint gyapjú delain, angol zephir, francia batista, carton, voilé, barchett bélés áruk, mindenféle selvem és szövet blousok, lüster felöltők, női és férfi zsebkendők, szövött áruk, keziyűk, női, férfi és gyermekharisnyák, színes és fehér férfi- ingek, gallér és kézelők, férfi és női esernyők őrliási választékban. Nagymennyiségű vászon maradékok minden elfogadható áron kapható

2120

GÜTTMANN IZIDOR

áruházában, Szabadság-tér 15. (Az arany hajóhoz.)

FISCHER NAGYÁRUHÁZA

ARAD, Szabadság-tér 12.

„ Gyermekkoscsik gyári raktár „

5 forinttól 50 forintig.

Szép kivitelű tartós ülő és fekvő kocsi. frt. 12—, 13—, 14—

Finom ülő és fekvő kocsi fehérén, vagy színesen lakkozva, frt. 15—, 16—, 17—

Újdonság!

Cégemnek különlegessége.

Átalakítható ülő és fekvő-kocsi legfinomabb kivitelben, frt. 35—tól 50—ig.

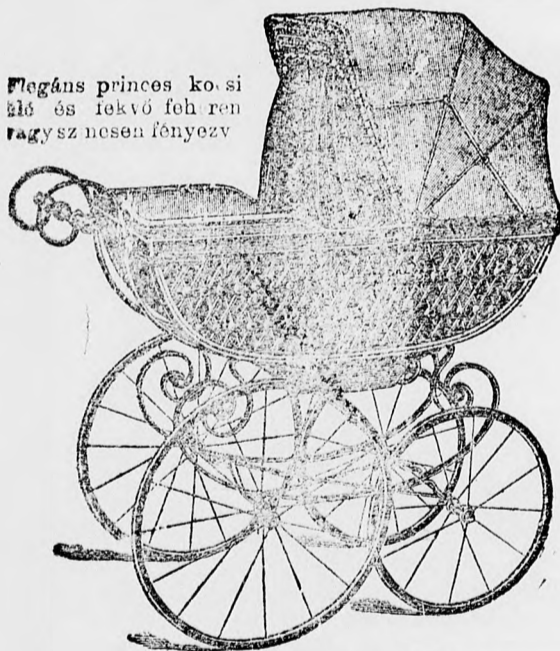

Angol carriage-kocsi 2 ülő vagy 1 fekvő gyermek számára, elegáns kivitelben, nikkelezett oldalrúdszalaggal, felhuzott redőkkel frt. 23—, 25— és 28—

Ülő és fekvő kocsi kárpattal, felfoldható, nikkelezett oldalrúdszalaggal és lábpedállal

Ára frt. 19—, 20—, 22—

Elegáns princez kocsi ülő és fekvő fehérén vagy színesen fényezve

Princess-kocsi. Ára frt 18, 20 és 23.

Ülő- és fekvő, elegánsan fényezve, acél- és tolrúdakkal, abroncsotövével, nikkelezve.

Princess-kocsi csipkefüggönyvel frt 24, 25 és 26.

Ülő és fekvő princez kocsi elegáns díszítéssel, finoman felkészítve és nikkelezve

Angol kocsi frt 25, 30 és 35.

Erős, fonott kocsi frt 7, 8 és 9.

Egyszerű kivitelű kocsi frt 5, 6 és 7.

Erős és szép kivitelű vessző v. nád-fonású gyermek-kocsi

Kedvenc polgári kocsi, reklám ár, frt 9, 10 és 12.